Dosarul nr. 2a-2374/2023
2-23020054-02-2a-27062023
Judecătoria Hîncești, sediul central judecător Lilia Roic-Botezatu

D E C I Z I E

01 noiembrie 2023 **mun. Chişinău**

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Viorica Mihaila şi Angela Braga
Grefier Mihaela Pîrvu

examinând, în şedinţă de judecată publică apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției împotriva lui ***** cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională,

împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești sediul central din 19 aprilie 2023,

c o n s t a t ă :

La 08 februarie 2023, Inspectoratul General al Poliției a depus cerere de chemare în judecată către ***** cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională.

În motivarea acţiunii a indicat că, prin Ordinul şefului Inspectoratului General al Poliţiei nr.480ef. din 02 noiembrie 2017, ***** Anatolie a fost numit în funcția de subofițer superior debutant al Grupului de luptă al Detaşamentului nr.4 intervenţie acţiuni speciale al Brigada de poliție cu destinaţie specială „*****” a Inspectoratului General al Poliţiei al MAI.

Indică că, în scopul acumulării cunoștințelor teoretice şi abilităților practice necesare exercitării atribuţiilor de serviciu, în temeiul Dispoziţiei şefului Inspectoratului General al Poliției nr.34/3-371 din 02 noiembrie 2017, ***** Anatolie a fost delegat la cursurile de formare profesională inițială în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare ” a Ministerului Afacerilor Interne, pentru perioada 06 noiembrie 2017 până la 05 mai 2018.

Prin Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.674ef. din 28 noiembrie 2022, în conformitate cu art. 38 alin.(1) lit.a) (demisie) din Legea nr.

288/2016 privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, a fost încetat serviciul şi contractul individual de muncă cu pârâtul, la cererea personală, de la 30 noiembrie 2022.

Susține că, art.26 alin. (3) din Legea nr.288/2016 privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne statuează că funcționarii publici cu statut special delegaţi la cursuri de formare iniţială sau la programe de dezvoltare profesională în instituţiile de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne ori în alte instituţii de învăţământ care pregătesc personal pentru acest minister, inclusiv la studii superioare de licenţă şi de master în ţară sau în străinătate, semnează un angajament prin care îşi asumă obligația de a activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea formelor de dezvoltare profesională respective, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.

Menționează că în conformitate cu pct. 1 din Anexa nr.6 „Modul de întocmire a angajamentului scris al funcţionarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională” la Hotărârea Guvernului nr.201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, angajamentul scris al funcţionarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare - angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcţionarul public îşi asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în ţară sau în străinătate.

Potrivit pct.3 din aceeaşi Anexă, angajamentul se întocmește în cazul în care durata formei sau durata cumulativă a formelor de dezvoltare profesională la care este delegat funcţionarul depăşeşte 90 de zile într-un an calendaristic.

Conform pct.6 sub pct.3) din Anexa nr.6 al aceluiaşi act normativ, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională funcţionarul public are obligaţia să activeze în serviciul public de la 4 la 5 ani - în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat, au o durată mai mare de 150 de zile. În coroborare cu normele prenotate, se relevă că, la 28 septembrie 2017, pârâtul a semnat angajamentul funcţionarului public (inclusiv cu statut special) privind activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, conform căruia s-a obligat după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei „Ştefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne cu o durată de 180 zile, să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pe o perioadă de la 4 la 5 ani.

Reieșind din faptul că nu a activat în Ministerul Afacerilor Interne perioada asumată în angajament după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, pentru a încerca soluţionarea litigiului apărut pe cale extrajudiciară, la 27 decembrie 2022 prin somaţia nr.34/15-1456 recepţionată la 30 decembrie 2022,

pârâtul a fost somat referitor la restituirea benevolă şi imediată a cheltuielilor suportate de către reclamant pentru dezvoltarea profesională în sumă de 32 966,57 lei (treizeci şi două mii nouă sute şaizeci şi şase lei 57 bani), sumă achitată pârâtului cu titlul de salariu din contul Inspectoratului General al Poliţiei, fapt ce se confirmă prin certificatul cu privire la salariul calculat şi achitat nr. 15/158 din 12 decembrie 2022.

Solicită admiterea integrală a acțiunii și încasarea de la ***** în beneficiul Inspectoratului General al Poliției suma de 32966,57 lei, cu titlu de cheltuieli pentru dezvoltarea profesională inițială.

În drept, partea reclamantă și-a întemeiat acțiunea pe dispoziţiile pct.1, 3, 6, 8 şi 10 al Anexei nr.6 din Hotărârea Guvernului nr.201/2009, art.774 alin.(1), art.775 alin.(1), art.776 Cod civil, art.85 alin.(1) lit.i), 90 lit. c) şi d), art.94, art.276 [2-4] Cod de procedură civilă.

Prin hotărîrea Judecătoriei Hîncești, sediul central din 19 aprilie 2023, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul General al Poliției al MAI către ***** cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională.

La data de 02 mai 2023, Inspectoratul General al Poliției al MAI prin intermediul reprezentantului Victor Nemțeanu a declarat apel prin care a solicitat casarea hotărîrii primei instanțe și pronunţarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acţiunea intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către Inspectoratul General al Poliţiei către ***** privind recuperarea cheltuielilor suportate pentru instruire profesională iniţială în sumă de 32 966, 57 lei.

În susținerea cererii de apel s-au reiterat argumentele de fapt invocate și în cererea de chemare în judecată, suplimentar accentuînd că concluziile instanţei de fond sunt lipsite de suport juridic și neargumentate, hotărârea fiind una neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată.

Declară că este neîntemeiată poziţia instanţei de fond cu referire la norma prevăzută la limitele minime şi maxime de activare ulterior finisării cursurilor de formare iniţială, invocând faptul că intimatul a activat 4 ani şi 5 luni, or, angajatorul la momentul semnării acestuia, a asigurat sistemul public cu un funcţionar instruit pentru o perioadă de 5 ani.

Mai mult ca atât, consideră neîntemeiată alegaţia privind invocarea de către instanţă a faptului că, intimatul avea oportunitatea de a decide continuarea raporturilor juridice cu angajatorul după expirarea a 4 ani efectiv lucraţi, după absolvirea cursurilor de formare iniţială, ori raporturile de serviciu erau încheiate pe o perioadă nedeterminată.

Astfel consideră că prima instanţă a adoptat o hotărâre lipsită de fundament temeinic.

La data de 01 noiembrie 2023, Reprezentantul IGP Hîncești, ***** prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsă, totodată notînd că susține cererea de apel declarată de către Inspectoratul General al Poliției al MAI și solicită admiterea acesteia.

În şedinţa instanţei de apel, intimatul ***** a pledat pentru respingerea cererii de apel ca neîntemeiată și menținerea hotărîrii primei instanțe.

Apelantul Inspectoratul General al Poliției al MAI fiind citați legal, nu s-au prezentat, astfel ținând cont de prevederile art. 379 CPC, Completul judiciar a dispus examinarea cererii de apel în lipsa acestuia.

Potrivit art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile calculat din data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum a fost indicat mai sus, apelantul Inspectoratul General al Poliției al MAI, a depus cererea de apel la 02 mai 2023, contestând hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul central, dispozitivul căreia a fost pronunțat la 19 aprilie 2023. Astfel, Colegiul atestă și constată, că apelul a fost declarat în interiorul termenului acordat de lege.

Audiind opinia părții prezente la proces, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de apelant și a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al MAI neîntemeiat și pasibil respingerii.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multi aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În temeiul art.240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (4), (5) Cod de procedură civilă instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi

obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Analizînd materialul probator, instanța constată că, conform extrasului din ordinul nr.480ef din 02.11.2017 cu privire la angajare, ***** a fost numit în funcție publică cu statut special, învingător al cursului de ocupare a funcțiilor vacante, cu detașarea la cursurile de formare inițială în cadrul academiei „Ștefan cel Mare” de la 06.11.2017 (f.d.6).

La data de 28.09.2017 ***** a semnat angajamentul conform căruia ultimul a fost informat despre prevederile art.26 alin.((3) al Legii nr.288 din 16.1.22016 privind funcţia publică și statutul special din cadrul MAI, prin care și-a asumat angajamentul și obligația de a activa în cadrul MAI după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, potrivit termenului specificat în pct.5 din prezentul Regulament (f.d.7).

Potrivit dispoziției nr.34/3-371 din 02.11.2017 cu privire la delegarea la cursurile de formare profesională inițială în perioada 06.11.2017 - 05.05.2018 și desfășurarea stagiilor de practică al cursanților în perioada 09.12.2017-21.02.2018, precum și extrasului din anexa nr.2 a Dispoziției menționate ***** a fost delegat la cursurile de formare profesională inițială (f.d. 8-10).

Potrivit certificatului de absolvire se reține că ***** a finisat cursurile desfășurate în cadrul Departamentului dezvoltare profesională la 05.05.2018 (f.d.11).

Conform extrasului din ordin nr.674ef din 22.11.2022 cu privire la procedurile de personal în privința angajaților Inspectoratului General de Poliție și subdiviziunilor subordonate acestora, s-a emis ordinul de încetare a raporturilor de serviciu al funcționarului public cu statut special, a agentului principal *****, conform art.38 alin.(1) lit.a) din Legea nr.288/2016, demisia (f.d.12).

Din certificatul nr.15/158 emis la 12.12.2022 eliberat în privința lui *****, privind salariul calculat și achitat pentru perioada 06.11.2018-05.05.2018 a constituit suma totală de 32966,57 lei (f.d.13).

La 27.12.2022 a fost remisă în adresa pîrîtului ***** somația soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară, somație recepţionată de ultimul la 30.12.2022 (f.d.14-16).

Răspunsul formulat de ***** la somația din 27.12.2022 prin care susține că a fost angajat în cadrul CNA, fapt ce se confirmă prin Ordinul nr.520ps din 01.12.2022 cu privire la angajare (f.d.31-32).

Astfel, la 08 februarie 2023 Inspectoratul General al Poliției a depus cerere de chemare în judecată către *****, solicitînd încasarea de la ***** în beneficiul Inspectoratului General al Poliție suma de 32966,57 lei, cu titlu de cheltuieli pentru dezvoltarea profesională inițială.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond a conchis asupra netemeiniciei acțiunii înaintate, hotărînd respingerea acesteia.

Colegiul civil, analizând situaţia de fapt din prezenta speță, în raport cu probele anexate la dosar și argumentele aduse în instanța de apel, consideră că soluția primei instanțe este una legală și întemeiată, aceasta urmând a fi menținută fără modificări, ținând cont de următoarele circumstanțe.

În conformitate cu prevederile art.26 alin.(3) din Legea nr.288 din 16.12.2016 privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, funcţionarii publici cu statut special delegați la cursuri de formare iniţială sau la programe de dezvoltare profesională în instituţiile de învăţământ ale Ministerului Afacerilor Interne ori în alte instituţii de învăţământ care pregătesc personal pentru acest minister, inclusiv la studii superioare de licență și de master în ţară sau în străinătate, semnează un angajament prin care îşi asumă obligaţia de a activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea formelor de dezvoltare profesională respective în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.

Totodată, conform art.38 alin.(1) lit.a) din Legea nr.288 din 16.12.2016 privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne raportul de serviciu al funcţionarului public cu statut special poate să înceteze prin demisie.

Din materialul probator se reține că în conformitate cu prevederile pct. l din Anexa nr.6 „Modul de întocmire a angajamentului scris al funcţionarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională” la Hotărârea Guvernului nr.201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, angajamentul scris al funcţionarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională

(în continuare - angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcţionarul public îşi asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în ţară sau în străinătate.

Din pct.6 sub.3) Anexa nr.6 se reține că după absolvirea formelor de dezvoltare profesională funcţionarul public are obligaţia să activeze în serviciul public „de la 4 la 5 ani – în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat, au o durată mai mare de 150 de zile".

Așa dar, potrivit dispoziţiei nr.34/3-371 se reține că ***** a fost delegat la cursurile de formare profesională inițială în perioada 06.11.2017 - 05.05.2018, pe o perioadă de 180 zile. Iar, după absolvirea studiilor de formare profesională inițială la 05.05.2018 ultimul, era obligat să activeze conform angajamentului din 28.09.2019 în cadrul Ministerului Afacerilor Interne de la 4 la 5 ani.

Reieșind din aceste circumstanțe, Completul judiciar consideră întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la netemeinicia pretențiilor înaintate de către partea reclamantă.

Or, pct.6 sub.3) din anexa nr.6 condiționează că obligația de a activa în serviciul public „de la 4 la 5 ani – în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat, au o durată mai mare de 150 de zile". La caz pîrîtul a beneficiat de instruire pe o durată de 180 zile, respectiv prevederile pct.6 sub.3) din anexa nr.6 sunt aplicabile situației și nu lasă loc de alte interpretări.

În acest sens, Colegiul susține raționamentul instanței de fond că după expirarea a 4 ani efectiv lucrați după absolvirea cursurilor de formare inițială, salariatul era în drept a decide în ceea ce privește continuarea raporturilor juridice cu angajatorul, or, angajamentul semnat de către pîrîtul/intimat condiționa ca ultimul să activeze de la 4 la 5 ani.

Respectiv în situația în care certificatul de absolvire arată că ***** a finisat a cursurile desfășurate în cadrul Departamentului dezvoltare profesională la - 05.05.2018, iar extrasul din ordin nr.674ef datat cu 22.11.2022 atestă emiterea ordinului de încetare a raporturilor de serviciu a agentului principal *****, (conform art.38 alin.(1) lit.a) din Legea nr.288/2016, demisia) - de la 30 noiembrie 2022, este evident că ***** a activat efectiv în cadrul Ministerului Afacerilor Interne o perioadă de 4 ani 6 luni și 24 zile.

Astfel, Completul judiciar susține poziția instanței de fond asupra faptului că perioada menționată în care ***** a ocupat funcție în cadrul Inspectoratului General de Poliție, intră în perioada prevăzută de la 4 la 5 ani, fiind un termen suficient pentru încetarea raporturilor juridice a salariatului cu angajatorul ca urmare a respectării clauzelor stabilite între părți și angajamentul asumat.

În lumina celor reiterate, Colegiul menționează că criticile aduse asupra hotărîrii la caz, nu pot fi reținute prin prisma art.385 CPC, în condițiile în care se

insistă asupra reaprecierii probelor și circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de judecată.

Completul judiciar accentuează că apelantul exercitîndu-și calea de atac nu a prezentate probe pertinente, concludente și admisibile în susținerea apelului care ar dovedi ilegalitatea hotărârii instanței de fond și ar servi ca temei de casare a acesteia cu admiterea apelului înaintat, or, la caz s-a constatat că hotărîrea emisă este una întemeiată, adoptată în strictă conformitate cu prevederile legale.

Astfel, având în vedere că argumentele apelului sunt nefondate şi nu pot fi reţinute, iar hotărârea primei instanţe este legală şi întemeiată**,** așa cum a fost menționat mai sus, Completul judiciar conchide a respinge apelul și a menţine hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. art. 385 lit.a) și 389- 390 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Respinge apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al MAI.

Menține hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul central din 19 aprilie 2023 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al MAI împotriva lui ***** cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională.

Decizia este definitivă şi executorie din data adoptării, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele completului,
judecătorul **Ana Panov**

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecător **Angela Braga**